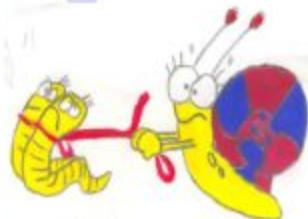

TRČULJKO

05 "Paja Manganović" Deliblato 2005/2006 Iz:7

trčuljko

Redakcija:

Glavni i odgovorni urednik: Larisa Mikić

Pomoćnik urednika: Stojanka Kolarski

Lektori: Dragica Babić i Andelka Cvejić

pametne glave uredništva:

Jelena Popov

Marija Minčić

Melina Barbuzan

Dragana Bećenjag

Sandra Stojakov

Balnožan Andelko

Đukić Aleksandar

Balan Vladimir

Ilić Miloš

Paunović Đurica

Kočal Valentino

Panić Đorđe

Pomana Stefan

Sibinac Mladen

Čurar Aleksandar

Vlaški Vladimir

Pomoć i podrška:
Aurora Ilić
Leposava Stojakov
Valentina Stankov

SADRŽAJ:

Tehnički urednici:

Stojanka Kolarski

Slobodanka Konstatinović

Larisa Mikić i svi učenici VII r.

Učenici saradnici:

ZABAVILJCI, UČENICI OD I DO IV
RAZREDA i UČENICI OD V DO VIII
RAZREDA. Zahvaljujemo i onim
učenicima koji su nam skenirali
radove. Hvala, hvala.

ŠKOLSKE NOVOSTI

NA **REGIONALNOM TAKMIČENJU** OSTVARENI SU SLEDEĆI REZULTATI

BIOLOGIJA

VII RAZRED

1. Kolarski Marija VII₁ – I mesto

ISTORIJA

V RAZRED

1. Smiljanić Vladimir V₂ - II mesto
2. Stašević Sladan V₁ – III mesto
3. Stevan Kolarski V₁ – III mesto
4. Nikola Vemić V₂ – III mesto

VII RAZRED

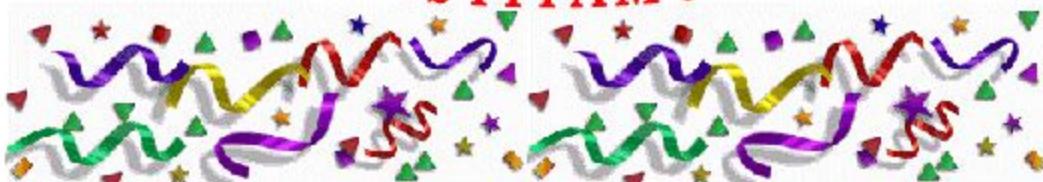
1. Miljan Stašević VII₁ – I mesto
2. Marija Kostić VII₂ – II mesto

VIII RAZRED

1. Marija Potić VIII₂ - III mesto

ČESTITAMO!!!

питали смо наше

Ш

Мики:

Струја је кад неко дира струју, кад се испече, кад хоће да искључи ТВ!!!!!!

Т

Јоца: Светло!!!!!!!!!!!!!!

а

Иван: Кад неко хоће да искључи радио!!!!!!

и

Гоца: Кад дрмне неког струја, ухвати те струја!!!!!!!!!!!!!!

Ника: Струја је зелена!!!!!!!!!!!!!!

Дејана: Кад неко пипне струју, она га ухвати!!!!!!!!!!!!!!

Невена: Струја је светло!!!!!!

Јана: Кад неко згаси на струју, она га ухвати!!!!!!!!!!!!!!

Јоца: Струја се не дира голим рукама. Струја пролази кроз каблове. Струја има жуту боју!!!!!!!!!!!!!!

С
т
р
у
ј
а
?

најмлађе

ШТА
ЈЕ
ШТЕДЊАР

АНДРЕЈ: Продавница је штедња!

НИКА: Штедња је кад неко иде у продавницу и купи чипс!

МИКИ: Кад неко игра компјутер. Компјутер штеди!

ЈОЦА: Кад се нешто чува, чува керу да не умре!

ИВАН: Кад неко нешто штеди, нпр. Брашно ствим у шпајз!

ГОЦА: Кад неко лепо црта!

ДЕЈАНА: Штедња је кад неко штеди паре!

НЕВЕНА: Слаткиши кад се штеде, ја сакријем слаткише од тате!

ЈАНА: Кад неко купи слаткише!

ЈЕЛЕНА: Радионица!

Reč dve o učenju

- **Atmosfera:**

Stvorite **pozitvnu atmosferu** u kojoj ćete učiti;
Odaberite odgovarajuće vreme, okolinu i raspoloženje;

- **Shvati:**

Označite informacije koje **ne razumete** u određenom delu gradiva;
Fokusirajte se na jedan deo gradiva ili na savladavu količinu vežbi;

- **Prisjeti se:**

Nakon što ste proučili deo gradiva,
zaustavite se i ispricajte šta ste naučili **vlastitim rečima**;

- **Prouči:**

Vratite se na deo koji niste razumeli i **ponovno razmislite o informacijama**;
Kontaktirajte spoljne stručne izvore (npr. druge knjige ili učitelja) ako još uvek ne razumete;

- **Proširi :**

U ovom koraku, postavljajte **tri vrste pitanja** koja se odnose na materijal koji učite:

- Kad bih mogao razgovarati s autorom, koja pitanja bih mu postavio, šta bih iskritikovao?
- Kako bih mogao primeniti ovaj materijal na ono što me zanima?
- Kako bih mogao učiniti ove informacije zanimljivima i razumljivima za druge studente?

- **Ponovi :**

Ponovite materijal koji ste učili,

Sjetite se koje strategije su vam pomogle da razumete i/ili zapamtite informacije;
Primenite te strategije u budućem učenju.

- **Postavite sledeća pitanja:**

Kako glasi naslov?

Koje su ključne reči koje se ističu?

Da li ih razumem? Šta već znam o ovome?

Da li znam srodne predmete?

Da li ću se osloniti na samo jedan izvor informacija (npr. udžbenik)?

Dok učim, pitam li se da li razumem gradivo?

Da li bih trebao ići brže ili sporije?

Ako nešto ne razumem, da li se pitam zašto?

Da li se zaustavim i ukratko izložim prethodno gradivo?

Da li se zaustavim i upitam da li je gradivo logično?

Da li se zaustavim i procenim (slažem se / ne slažem se)?

Da li mi treba vremena da razmislim i kasnije se vratim učenju?

Da li mi je potrebna rasprava s drugim učenicima da bih usvojio gradivo?

Eto, sada vam preostaje da napravite raspored za učenje i na ravno počnete da učite.

Nastavak! Mala škola novinarstva

Dakle, novinarstvo se može deliti po:

- **mediju:** štampane dnevne novine (Politika, Večernje novosti...), nedeljnici (NIN, Vreme...), dvonedeljnici (Brel!), specijalizovani časopisi (Mobkom, OK Magazin, Top Speed, Prestup...), radio stanice (B92, Radio Beograd...), TV stanice (RTS, TV Politika), internet sajtovi (www.b92.net, www.sportskacentrala.com...) itd.
- **žanru:** političko novinarstvo, ekonomsko, kulturno, socijalno, naučno, sportsko...
- **formi:** vest, izveštaj, reportaža, kritika, analiza, komentar, fotografija...

Ali, kako postati novinar? Bolje pitanje je: kako postati dobar novinar? Pre svega, svaki potencijalni novinar mora da bude izuzetno dobro informisan. Da prati događanja oko sebe, u svom gradu, svom regionu, državi, ali i u svetu. Da prati raznovrsna događanja - kulturna, socijalna, sportska, kulturna. Da postavlja sebi i drugima pitanja: za što i kako? Da razmišlja: može li to bolje? Prava informisanoost se ne postiže gledanjem vesti jedanput dnevno ili čitanjem jednih novina - takva informisanoost je dovoljna prosečnom građaninu, ali ne i novinaru. Novinar mora da crpi svoju informisanoost sa više mesta, iz različitih izvora, sa različitih medija. Mora da pokuša da svakog dana makar jedanput odsluša vesti na radiju, odgleda ih na televiziji, pročita "pro-vladine" i "opozicione" novine, otvoriti makar jedan sajt na internetu, po mogućству prati i sajtove na stranim jezicima; da čita nedeljnike koji se ne zovu "Svet" već "NIN" ili "Vreme"; da ide na kulturna i sportska dešavanja. Da čita. Puno da čita.

Novinar mora da zna kako da dođe do vesti, kako da je napiše brzo, precizno i nepričrasno. Da bude spretan, strpljiv, uporan i spreman da prihvati kritiku.

Novinar mora da nauči da vozi automobil, snima kamerom, slika fotoaparatom, brzo piše i kuca, da govori odlično makar jedan strani jezik, da savršeno radi na kompjuteru i internetu, da bude fizički i psihički u formi, da uspravi glavu a da ne dignе nos.

ГАЛЕРИЈА

ШКОЛА КАКВУ БИХ ЖЕЛЕЛА

Школа какву бих желела постоји у мојој машти.
Пошто се у свим мојим сновима док спавам и у стварности као највећа љубав јавља море, школа мојих снова смештена је на једно мало острво.

До ње се долази чамцем, бродићем, а пошто острво није далеко од обале може и пливајући. Школска зграда је лепа, велика, пространа, светло плаво окречена. Утапа се у море и небо. Смештена је на брежуљку, окружена разнобојним цвећем.

Ученице су светле, простране са удобним школским намештајем. Школа расподаже најсавременијом опремом. Столице на којима седе ученици су као "Ктипор" фотографије и могу да се окрећу у свим правцима.

Сваки ученик има испред себе компјутер и уопште му не требају групе оловке и гумице које ја стално губим. Уместо табле, у мојој школи изнова стоји велики екран као у биоскопу на коме се појављују сви неопходни подаци.

Наставници су љубазни, добродушни и увек весели.

Школски програм је тако добро осмишљен да га сви ученици с лакоћом савладавају.

Ученици су подељени по групама према склоностима и интересовањима, а не по узрасту тј. годинама.

Завреме наставе кроз отворене прозоре допире шум таласа и мирис мора.

Омиљени предмет ми је пливање и заступљен је са највећим бројем часова.

И санам, санам тако...

Знам да таква школа постоји само у мојој машти, не преостаје ми ништа друго него да свако јутро пред школу јурим резаче, оловке и гумице, упртим тешку торбу и спремим се за сусрет са мрзовољним наставницима. Али, ко зна...

Кристина Стојић VI₁

ШКОЛА КАКВУ БИХ ВОЛЕЛА

Сама реч промена наводи ме на сазнање да је комплетан живот на овој планети у сталном мењању и кретању.

Природа многе ствари мења сама, по природним законима, а на неке промене има утицај човек.

Деци у мојим годинама је главна преокупација школа, па нас промене у њој највише занимају. За све наше неуспехе кривимо школу.

Прво што бих желела јесте више деце за две смене, тако би у село било живље.

У једној просторији основала бих ћачку радио-станицу чији би програм уређивала деца. Са те станице би се могло на одмору чути понешто занимљиво, ћаке упозорити на лоше појаве. Било би лепо да је двориште веселије и богато цвећем које би деца сама неговала.

Сваки наставник би, по мом мишљењу, требао да уочи и издвоји децу са посебним талентима за поједине предмете. Таквој деци треба помоћи да остваре оно што желе. Сву децу која уништавају школски инвентар требало би казнити укором како то више не би радила. Жеље су углавном у раскораку са могућностима. Није греш сањати, снови се можда и остваре.

Марија Коларески VII₁

Трчулько литерарни радова

ШКОЛА

Сваког дана са свих страна
јуре групе малишана.

Торбе су им пуне књига,
и по нека мала брига.

А успут се много смеју
школи јуре то не крију.
И школа се тада смешка
верујте ми, није грешка.

Кад рашири своја врата
на звонце нас све похвата.
Ту с тимемо прво знање
То је наше занимање.

Никола Тесла V₂

ШКОЛА ПО МОЈО МЕРИ

Школа је моја друга кућа, зато често размишљам о њој.
Волела бих да у њој има више цвећа, ведрине и насмејаних
лица.

Знам да биљке прочишћавају ваздух, када би било
више дрвећа и цвећа лаже би дисали, учили, писали а
свакако би и више знали. Добијали би боље оцене и било би
више радости.

За време великог одмора волела бих да се чује
музика а у ходу да имамо ~~разучаре~~ научима ~~разучаре~~ да се играмо и по нешто
научимо.

Највише бих волела да школска имовина блиста, да клупе, столице и зидови не
буду ишарапани и да сваки ученик чува школски намештај.

Такву школу желим, али за сада је то
само жеља, која се једног дана можда и
испуни.

Алесија Ивачковић V₁

Трчулькови похвальени радови

Никола ТЕСЛА

електроинжењер, пронала за ч
(10. 7. 1856-7. 1. 1943)

Никола Тесла, амерички научник српског порекла, највише је допринео науци и технолошком прогресу света као проналазач обртног магнетног поља, индукционог мотора, полифазне наизменичне струје, генератора и комплетног система производње и дистрибуције електричне енергије. По њему је јединица међународног СИ система добила назив — мера за магнетну индукцију "тесла". Тесла је конструисао генератор струја високе фреквенције и напона, данас познат као "Теслин трансформатор", трансформатор без језгра, Теслина завојница, или Теслин калем. Рођен је 10. јула 1856. године у Смиљану, (Војна граница, тадашња Аустрија, данас Република Хрватска).

Школовао се у Аустрији и, касније, Аустроугарској монархији. Основну школу похађао је у Смиљану и Госпићу (1862-1866), а Реалну гимназију у Госпићу (1866-1870). Завршио је и Високу реалну гимназију у Карловцу (1871-1874). Од 1875. до 1878. године студира на Политехничкој школи у Грацу, а 1880. године уписује студије философије природе на Универзитету у Прагу. У периоду од 1881. до 1882. године ради у Будимпешти, у Централном телеграфском уреду. Управо ту започиње свој велики проналазачки период — усавршава апарат за појачање гласа код телефона, а фебруара 1882. године долази на идеју о обртном магнетном пољу. Средином 1882. године одлази у Париз, у Едисоново Континентално друштво, а 1883. године из Париза прелази у Стразбур. Тамо је направио први прототип индукционог мотора. Затим одлази 1884. године у Сједињене Америчке Државе и почиње да ради у Едисоновој компанији. Већ 1885. године напушта Едисона и оснива сопствену компанију — "Tesla Arc & Light Co.". Почиње да прави прве моторе и генераторе наизменичних полифазних струја.

Први патент пријављује Америчком патентном заводу 6. маја 1885. године — "Комутатор за електричне динамо-машине". Следе патенти из подручја регулатора лучних лампи. У периоду од 1887. до 1890. године пријављује своје најпознатије патенте из области полифазних наизменичних струја, генераторе и моторе. Поналаске јавно приказује у Америчком институту електроинжењера, 16. маја 1888. године, на првом предавању "Нови систем мотора и трансформатора наизменичне струје". Одмах потом Компанија Вестингхаус откупљује првих седам Теслиних патената из области полифазних струја. У Питсбургу (1888-1889) са инжењерима Компаније Westinghouse ради на практичној реализацији својих патената. Током овог периода урађене су припреме за реализацију прве централе на Нијагариним водопадима по Теслином систему. Централа је комерцијално отворена 15. новембра 1896. године пуштањем струје до града Бафала и била је увршћена у једно од светских чуда тога доба. Следећу велику област његових истраживања чине наизменичне струје високих фреквенција и њихово дејство. Пред Америчким институтом електроинжењера 20. маја 1891. године у Њујорку Тесла држи предавање "Експерименти са наизменичним струјама врло високих фреквенција и њихова примена у вештачком осветљењу".

Годину дана раније (1890) објављује резултате о физиолошком дејству струја високих учестаности.

Током периода од 1891. до 1896. године пријављује патенте везане за варнични осцилатор са резонантним трансформатором којим су у његовим истраживањима замењени Херцов осцилатор и Румкорфов индуктор. Уз патенте за осцилатore, пријављује и многе патенте за пратеће уређаје — прекидаче кола, кондензаторе и слично.

На позив Краљевског института из Лондона 1892. године и Француског друштва за физику одлази у Лондон и Париз, где држи предавање "Експерименти са наизменчним струјама високог напона и високих фреквенција". Током свог боравка у Европи посетио је и Београд, 2. јуна 1892. године.

Тесла је 1897. године својим системом четири кола у резонанци показао да су антена, уземљење и резонанца три елемента која мора да поседује сваки предајник и пријемник за бежичну

телеграфију, чиме је утро пут открићу модерног радија.

Почетком 1895. године наставља истраживања високих фреквенција проучавањем дејства струја на разређене гасове, користећи Ленардове цеви. Један је од првих научника на америчком континенту који је добио рендгенске снимке шаке, лобање, колена и лакта. Први је истраживач који је указао на веома штетно дејство рендгенских зрака на организам при сувишне дугот излагању зрачењу.

Током 1897. године пријављује патенте из области радиотехнике, а 1898. године пријавио је патент којим је заштитио уређај и начин за управљање механизмом покретних објеката. У Њујорку изводи јавни експеримент са радио-управљаним (телефригованним) бродом. Ови патенти су му посмртно, пред врховним судом САД, донели приоритет у отварању радија.

У периоду од 1899. до 1900. године Тесла борави у Colorado Springsu, где на надморској висини изнад 2000 м подиже лабораторију са емитером снаге 200 kW. Конструисао је трансформаторе који су производили напоне до 12 милиона волти и струје учестаности од неколико десетина хиљада херца. У Coloradu је усавршио високофреквентни трансформатор, који носи његово име — Теслин трансформатор — трансформатор без језгра. У експериметалним белешкама из тога периода наводи да се кроз Земљу распортиру стационарни таласи и да се та особина може употребити за бежични пренос енергије.

Патенте везане за радиотехнику и своје замисли о бежичном преносу енергије пријављује од 1900. до 1902. године. У периоду 1901-1905. године градио је велику експерименталну станицу - централу са високим антенским торњем на Long Island крај Њујорка, са идејом да реализује свој "Светски радио систем". Овај пројекат никада није завршио. Каснијих година (1909-1922) бавио се проналасцима везаним за машинство: турбинама, пумпама, брзиномерима. Теслинне пумпе без лопатица данас су у комерцијалној употреби. Током своје каријере Тесла је патентирао око 250 изума у Америци и земљама широм света.

П
р
о
с
л
а
в
а

Да на школе

Дах школе "П. Марјановић" Делчево, април 2006.

Дах школе "П. Марјановић" Делчево, април 2006.

Дах школе "П. Марјановић" Делчево, април 2006.

похвальен рад

ШКОЛА ПО МЕРИ ДЕТЕТА

Понекад, кад сам лошег расположења и када имам пуно да учим, размишљам зашто уопште морамо да идемо у школу?

Зашто морам да учим и оне предмете које не волим и оне који су тешки?

Али, када се мало потрудим, добијем добру оцену размишљам другачије.

Кажем: "У реду је што морамо у школу". Шта би иначе радили и како би нам дани пролазили?

Од првих дана нашег школовања стичемо основна знања и образовање. Још у забавишту учимо о лепом понашању, упознајемо нове другове и другарице и са њима девет година делимо добро и зло.

Сваке године, како растемо, знање нам бива све богатије и опширније.

Све то иде некако постепено па је самим тим лакше и занимљивије. Сигурна сам да сама не бих могла да схватим толико градива и све те предмете. Био би то општи кошмар у мојој глави и сигурно пуно нејасноћа.

Знам да су они који праве план и програм нашег школства, добро проучили наше могућности, за сваки узраст понаособ.

Такође сам мишљења да би могли још мало да нам олакшају градиво. Мислим да учимо пуно и опширно али, ко зна можда ће нам то једног дана требати.

Јасна Ђукић VII₂

Likovni radovi

Augustin Lućijan VIII2

Milica Bećenag VIII1

Gladinski Ivana V2

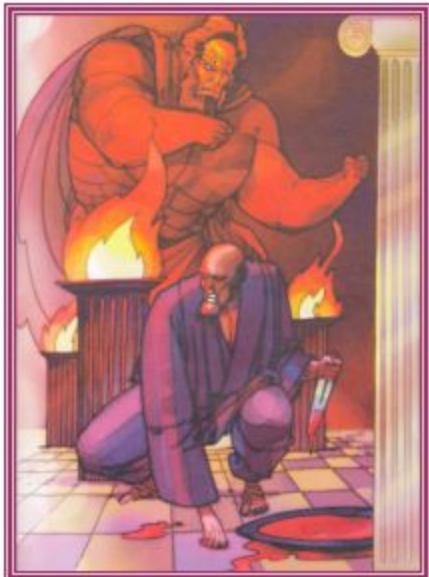
Milica Gulić VI1

Milica Mitić VI1

ТАНТАЛОВЕ МУКЕ

НАЈСТРАШНИЈА КАЗНА ЗА НАЈСТРАШНИЛИ ЗЛОЧИН

схватили у чему је ствар, брзо су побацали дечакове исечене делове у један котао и вратили га у живот.

Тантала је убрзо стигла заслужена казна: богови су га одмах бацали у подземни свет и осудили на вечите муке.

Ван себе од беса због свега што је Тантал учинио, Зевс га је казнио на следећи начин: у подземном свету он је стајао на среду језерцета, мучен ужасном жеђу; али кад год би се сагао да се напије, вода би се пред њим повукла и усахнула. Тантала је морила и страховита глад, али ни њу није могао да утоли: кад год би пружио руку да убере неки од сочних плодова са воћки које су се надвијале над њим – грана би му се измакла. Поврх свега, над главом му је висила огромна стена, претећи да се сваког часа сурва на њега.

Најужасније од свега било је то што су те муке трајале вечно, без kraja и konца...

Данас, када је некоме на дохват руке нешто до чега му је страховитостало, или му то ипак стално измиче – често се каже да трпи **ТАНТАЛОВЕ МУКЕ**.

Никада ни једном смртнику богови нису указивали толико почасти као Танталу, владару земље Лидије. Често су га позивали на Олимп, гостили га, частили, па се тако Тантал грдно уобразио. Пред људима се правио важан тако што им је препричавао олимпијске трачеве, па је чак почeo да краде амброзију и нектар –храну и пиће богова – и њима чашћава своје пријатеље. Био се страховито уобразио, али богови као да нису ништа применивали. То је навело Тантала на луду замисао да њихово свезнање стави на пробу: убио је свог јединог сина Пелопса, исекао га на комаде и испекао, а онда његовим месом понудио богове. Богови су

НЕКЕ ТЕСЛИНЕ МИСЛИ

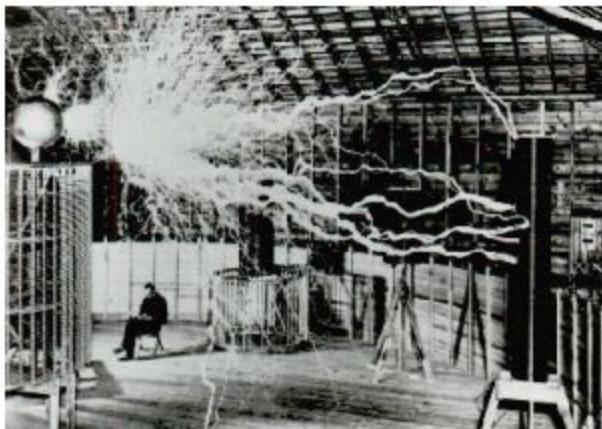

„Ја, као научник у Америци сам већ пуних осам година, а тек ове године сам постао амерички дршављанин с правне стране, по подацима у моме пасошу. Много раније сам могао добити амерички посочш, али моја малена лепљост у папирологији... Не, није лепљост, већ је срце тако хтело, душа, осећања... Хтео сам бити у мојој Лици барем кроз овај пасош, али морам да скватим стварност. Ја ћу својим делима пружити мојој Лици поштовање и славу само ако наставим још више да стварам..”

“Моје срце, далеко преко Атланског океана, вазда ће куцати за Српство и његову будућност и у часовима, када га његове мисли буду носиле у сферу електричних таласања”

“Само када бих успео да украдем громове.”

“Шта све електрони могу да ураде уколико се приморају да се врло брзо крећу прецизно дефинисаним путањама”

„Будућа астрономска открића у 21. веку ће показати оно сто лично верујем, а то је да у схемију постоји огромна енергија која је недоступна свим данашњим уређајима на планети,,

Никола Тесла , Њујорк 1928

Сва огромна енергија у свемиру управља током целог периода његовог развоја. Чак и када буду истраживачким тимовима у свету много јаснија оближња небеска тела и неке друге галаксије, шта је то? Само делић познатог. Огромна маса непознатог у васинони је управо оно о чему говорим – моћна немерљива енергија, која је апсолутно непозната човечанству, као тајанствена тамна страна...

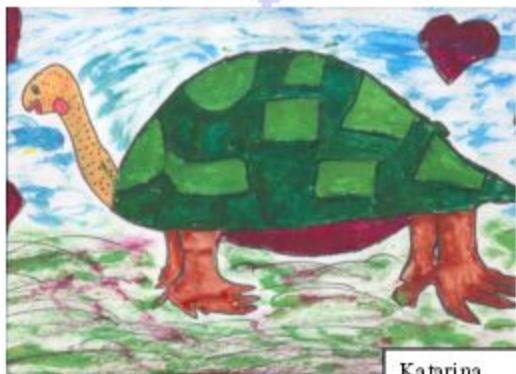
Никола Тесла , Њујорк 1929

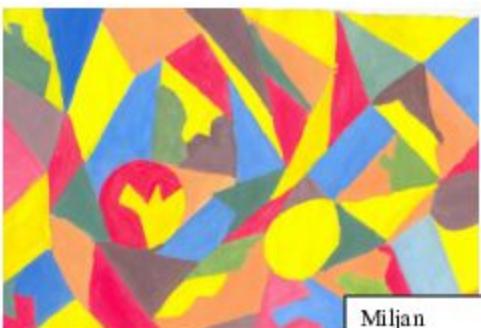
Potić
Marija

Stojkov
Ivan

Katarina
Petković

Miljan
Stašević

Stefan
Nika

Dušan
Mojsilović

DA PUKNEŠ OD SMEHA

Čovek uleće u voz:

- Da.
- Dobar dan, deco,
ja sam vaš novi
učitelj!

ha, ha, ha...

Perica: - Neko mi je bacio
Kutiju na glavu s onog
Prozora tamo.

Jovica: - A šta je bilo u njoj?

Perica: - Ništa!

Jovica: - A u kutiji?

Perica: - Kuda si kremuo?

Jovica: - Ne znam!

Perica: - Ajmo onda ovuda,
brže je!

Učiteljica: - Perice, zašto
me neprestano gledaš?
Perica: - Pa, rekli ste da se
opasnosti uvek mora gledati
u oči!

Otac šalje telegram sinu
studentu:

- Dragi sine, kao što si
tražio, hitno sam ti poslao
hiljadu dinara. Samo ne
znam po koji put treba da
ti kažem da se hiljada
piše sa tri nule, a ne sa
četiri!

ha, ha, ha...

Perica: - U meni se krije genije!

Jovica: - onda mora da se mnogo
dobro sakrio!!!

ЗОБНАТИЦА
2006.